

СЪВМЕСТНА ПОЗИЦИЯ

НА

БЪЛГАРСКА БРАНШОВА КАМАРА НА ЕНЕРГЕТИЦИТЕ

НАЦИОНАЛНА ФЕДЕРАЦИЯ НА ЕНЕРГЕТИЦИТЕ - КНСБ,

**НЕЗАВИСИМА СИНДИКАЛНА ФЕДЕРАЦИЯ НА ЕНЕРГЕТИЦИТЕ В
БЪЛГАРИЯ - КНСБ**

ОТНОСНО:

ИНИЦИАТИВИ ЗА ПРОМЕНИ В СЕКТОР „ЕНЕРГЕТИКА”

1. Декларация

Необходими са инициативи за оздравяване на ключови предприятия в сектор Енергетика, като:

- топлоелектрически централи
- и
- мрежови оператори

Необходимо е предприемането на спешни мерки, целящи постигане на баланс в системата, който да осигури нормално функциониране на дружествата, предоставящи услуги в енергетиката, както и развитие и модернизирание на сектора.

2. Очаквани резултати

- 2.1. Постигане на финансова стабилност на предприятията в сектора в краткосрочен хоризонт 2014 – 2015 година;
- 2.2. Постигане устойчивост на работа на ключови предприятия в сектора;
- 2.3. Прогнозируемост при промяна на цените за крайни клиенти в сектора;
- 2.4. Запазване на работни места;
- 2.5. Генериране на условия за привличане на инвестиции

3. Обзор на инициативите

МЯРКА I

- Намаляване тежестта на производството от ВЕИ на вътрешния пазар, в т.ч.:
 - законодателни и нормативни промени;

- системни и организационни мерки;
- инвестиционен одит;
- целенасочен контрол от Държавна комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) и Агенция за устойчиво енергийно развитие.

Необходимо е всички разходи, предизвикани от участието на ВЕИ в мрежата, да бъдат разпределени справедливо, върху тези производители и да бъде поощрена прогнозируемостта на тяхното производство.

Спазването на всички условия и договорни задължения следва да бъде осигурено, включително и посочване на погрешните практики от миналото. Справедливо е да се посочи кой спечели от голямото присъединяване на фотоволтаични централи в периода 01.2012 – 06.2012, а тези централи формират 50% от общите разходи за ВЕИ централи през 2013 г.).

Тъй като разходите за ВЕИ се правят в името на „**обществения интерес**“, е наложителна максимална прозрачност относно размера им, както и механизмите за тяхното плащане. Поради включването на средства от от продажби на квоти за емисии на парникови газове в този механизъм, е необходим детайлен отчет за постъпването на тези средства както и представяне на алтернативите при недостиг.

ЗАКОНОВИ ИНИЦИАТИВИ:

1. Пълно премахване на преференциите за ВЕИ.

2. Провеждане на еднократен финансов одит на дружествата в сектор енергетика, но на първо място на ВЕИ производители и други, които продават по гарантирани преференциални цени. Финансовият одит да се проведе от ДКЕВР за да се определят реалните параметри в моделите на финансиране и производство и да се посочат ясно отклоненията спрямо тези, залегнали в решенията на Комисията в периода 2009-2012.

3. Създаване на специализирана данъчна инспекция по енергийни въпроси, в.т.ч. търговия на свободен пазар и производство от ВЕИ и други субсидирани производства.

4. Преоценка на политиката за предоставяне на клас А за инвеститори, които ползват специални преференциални условия.

5. ДКЕВР максимално бързо да осигури процеса по пълното въвеждане в действие правилата за търговия с електроенергия и балансиращ пазар за всички участници.

МЯРКА II

С оглед на неизбежното повишаване на ценовите равнища до пазарните нива във връзка с либерализацията на енергийния пазар в България и осигуряване на стабилно функциониране на предприятията в сектор Енергетика, да се приемат фокусирани мерки по защита на критични групи потребители:

- Въвеждане на законова дефиниция на понятието «енергийна бедност», съобразена с нивата на доходите и размера на потребителската кошница в България. Въз основа на дефиницията да се определи кръгът на енергийно бедните в страната;

- Въвеждане на «социална» такса върху произведената електрическа енергия, т.е. такса върху оборота, която да се предоставя на МТСП и заедно с бюджетните средства за енергийно бедни да служи за буфер при неизбежното повишаване на ценовите равнища

Мярка II цели да се създадат условия всички енергийни предприятия да покриват реалните си производствени и експлоатационни разходи, като **не се натоварват със социални функции, извън така определената такса**. Събраните пари от «социалната» такса, заедно с парите за социално подпомагане да **формират фонд**, който да поеме грижата за подпомагане на енергийно бедните.

Очаква се «социалната такса» да не формира повече от 5% увеличение на цените на производителите, но отпадането на социалната функция да позволи **адекватна калкулация на разходите на предприятията в сектор Енергетика**. Поради това, че натрупаните задължения в системата, текущия дефицит във финансирането на оперативните и инвестиционните разходи и разходите за балансиране, които ще преминат към крайните клиенти ще изискват увеличение на крайната цена на електрическата енергия се препоръчва мярката да е съпроводена с обявяване на планово поскъпване на електрическата енергия за регулирания пазар в следващите 3 - 5 години до пазарните нива покриващи реалните разходи на предприятията от енергийната система.

МЯРКА III

Осигуряване на ликвидност в системата

- **Спиране на изтичането на ликвидност от системата чрез следните мерки:**
 - недопускане намаляването на потребителските цени за сметка на приходи на критични предприятия като топлоелектрически централи и мрежови оператори
 - недопускане, без това да следва от европейски директиви, на нови наложени със закон разходи на критични предприятия като топлоелектрически централи и мрежови оператори
 - недопускане прехвърлянето на разходи за балансиране на системата, които трябва да бъдат покрити от консуматорите или енергийни производства, които ги предизвикват към ключови предприятия като мрежовите оператори
- **Осигуряване на средства за компенсиране на задлъжнялостта в системата, чрез следните мерки:**

Една възможност за това е изплащане от страна на Държавата на НЕК ЕАД на компенсации за обявяване на земите, върху които има изградени язовири, за публична държавна собственост.

Друга възможност е изваждане от структурата на НЕК ЕАД на онези предприятия с високи финансови задължения.

Трета възможност е въвеждането на европейския регламент за интегритета и прозрачността на енергийните пазари на едро при търговията с електрическа енергия от държавните централи, което ще доведе до възможност за тях да реализират изцяло производствения си капацитет по пазарни цени и включително да сключват договори чрез европейските борси за доставка на електрическа енергия 2 – 3 години напред.

МЯРКА IV

Засилване на регулаторния контрол в дружествата, работещи на регулирания пазар, включително чрез въвеждане на регулаторно счетоводство за осигуряване на контрол и прозрачност на тяхната дейност.

Резултат от въвеждането на регулаторното счетоводство ще бъде оптимизация на дейността на предприятията и повишаване на доверието на крайните клиенти.

МЯРКА V

Въвеждане на механизъм за задължително обсъждане на Националната Енергийна Стратегия в Съвета за тристранно сътрудничество с участието на браншовите синдикални и работодателски организации в енергетиката.

МЯРКА VI

Запазване на съществуващата държавна собственост върху критична инфраструктура– мрежи, ВЕЦ/язовири, стратегически обекти.

В тази връзка е необходимо да се разработи **актуална Енергийна стратегия с ясна визия за устойчивото развитие на държавните дружества и управлението на активите им, без да се налага последваща приватизация.**

МЯРКА VII

Предоговаряне на условията за работа на топлоелектрическите централи, работещи по дългосрочни договори, при запазване на производствения им дял

МЯРКА VIII

Въвеждане на система от мерки за защита на институции с висока обществено значима функция при либерализация на пазара – детски заведения, училища, болници и други.

ЗА РАБОТОДАТЕЛИТЕ

**БЪЛГАРСКА БРАНШОВА
КАМАРА НА ЕНЕРГЕТИЦИТЕ**

(Димитър Шевичков)

ЗА СИНДИКАТИТЕ:

**НАЦИОНАЛНА ФЕДЕРАЦИЯ
НА ЕНЕРГЕТИЦИТЕ – КНСБ**

(Георги Петров)

**НЕЗАВИСИМА СИНДИКАЛНА
ФЕДЕРАЦИЯ НА ЕНЕРГЕТИЦИТЕ
В БЪЛГАРИЯ – КНСБ**

(Божидар Митев)

19 ноември 2013 год.